

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 404/2010-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom Mgr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia práva na pokojné užívanie majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12 CoE 122/10-45 z 19. mája 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2010 doručená sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia práva na pokojné užívanie majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový

protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 12 CoE 122/10-45 z 19. mája 2010.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na základe zmluvy o úvere zo 7. decembra 2004 sťažovateľka v postavení veriteľa poskytla dlžníkovi (ďalej aj „povinný“) úver v sume 331,94 €, pričom súčasťou tejto zmluvy o úvere bolo aj vyhlásenie dlžníka, že v prípade omeškania sa so splácaním poskytnutého úveru splnomocňuje v zmluve o úvere už uvedenú osobu (ďalej len „splnomocnenec“), aby v jej mene spísal notársku zápisnicu o uznaní jej dlhu, s tým, že táto zápisnica bude spôsobilým exekučným titulom. Keďže dlžník sa omeškal so zaplatením dvoch splátok, splnomocnenec na základe dlžníkom udeleného splnomocnenia v zmluve o úvere spísal na notárskom úrade notársku zápisnicu o uznaní jej dlhu s tým, že túto potom ako exekučný titul predložila sťažovateľka exekútorovi, ktorý na základe toho požiadal Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti dlžníkovi. Na základe poverenia udeleného okresným súdom súdny exekútor začal exekučné konanie, pričom podaním z 28. októbra 2009 sťažovateľka bez udania dôvodu žiadala o zmenu v osobe povereného súdneho exekútora. Na podklade tejto žiadosti okresný súd preskúmal opodstatnenosť exekučného konania, a teda aj exekučného titulu, pričom uznesením sp. zn. 4 Er 256/2005 z 11. januára 2010 okresný súd exekučné konanie vyhlásil za neprípustné, a preto ho zastavil, súčasne zamietol návrh sťažovateľky na zmenu súdneho exekútora a uložil jej zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy konania. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na konštatovaní o neplatnosti splnomocnenia udeleného dlžníkom splnomocnencovi priamo v úverovej zmluve, a to z viacerých dôvodov. Jedným z dôvodov bolo, že toto splnomocnenie na uznanie dlhu bolo dlžníkom udelené splnomocnencovi ešte v čase, keď jej dlh z omeškania ešte neexistoval, t. j. dlžník sa vopred vzdal svojho práva na uznanie dlhu v čase, keď ešte nemal vedomosť o jeho prípadnom vzniku ani o jeho výške, takže toto splnomocnenie bolo neurčité a všeobecné. Okrem uvedeného okresný súd poukázal na to, že splnomocnenec v notárskej zápisnici o uznaní dlhu sám bez splnomocnenia dlžníka (t. j. nad rámec splnomocnenia) určil lehotu, dokedy má byť uznaný dlh dlžníkom zaplatený, pričom v tejto súvislosti sa okresný súd zaoberal aj splnením zákonnej podmienky uvedenej v § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej

zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Vzhľadom na uvedené okresný súd poukázal na skutočnosť, že splnomocnenec v skutočnosti nehájil záujmy dlžníka, ktorý ho k uznaniu dlhu splnomocnil, ale hájil skôr záujmy sťažovateľky ako veriteľa. Napokon okresný súd konštatoval, že ak je neplatné splnomocnenie, na základe ktorého bola spísaná notárska zápisnica, tak ani táto nemôže byť platná, a teda neexistuje spôsobilý exekučný titul, preto exekučné konanie vyhlásil za neprípustné a zastavil ho.

O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd, ktorý uznesením č. k. 12 CoE 1222/10-45 z 19. mája 2010 rozhodnutie okresného súdu o zastavení exekučného konania a o zamietnutí návrhu na zmenu súdneho exekútora ako vecne správne potvrdil.

Podľa tvrdení sťažovateľky v sťažnosti podanej ústavnému súdu rozhodnutím krajského súdu bolo zasiahnuté do jej vlastníckeho práva, pretože zastavením exekučného konania sa jej uprelo právo na majetok, na ktorý mala legitímny nárok, čím malo byť porušené jej právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem toho uviedla:

„Podľa názoru sťažovateľa, v posudzovanom prípade, došlo k zásahu do jeho vlastníckeho práva zo strany štátneho orgánu tým, že súd odmietol zmenu exekútora (v už prebiehajúcim exekučnom konaní) a zároveň exekúciu zastavil, čím znemožnil plnenie v prospech sťažovateľa, na ktorý sťažovateľovi vznikol, na základe zmluvy o úvere nárok. Uvedený zásah do vlastníckych práv sťažovateľa nie je v súlade s požiadavkami Protokolu 1 Dohovoru druhej vety a predstavuje zásah do pokojného užívania majetku sťažovateľa resp. predstavuje de facto zbavenie vlastníctva. Zásah do vlastníckeho práva musí spĺňať, v zmysle Protokolu 1 Dohovoru a konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva 3 podmienky, a to aby i) bol zásah vykonaný vo verejnom záujme, ii) zásah bol primeraný sledovanému cieľu a iii) bol uskutočnený na základe zákona.

Podľa názoru sťažovateľa v tomto prípade nebola stricto sensu splnená žiadna z vyššie uvedených podmienok. Pokiaľ ide o vykonanie zásahu vo verejnom záujme, v posudzovanom prípade, kedy súdy zasiahnu do výkonu rozhodnutia takým spôsobom, že

zmaria možnosť veriteľa na uspokojenie jeho pohľadávky zo štandardného obchodno-právneho vzťahu, nie je možné považovať za zásah vo verejnom záujme. Podľa názoru sťažovateľa však v danom prípade úplne absentuje požiadavka verejného záujmu. Nie je totiž možné považovať za otázku verejného záujmu znemožnenie vymožitelnosti pohľadávky, ktorá má svoj základ vo vzťahu súkromno-právnej povahy. ...

Pokiaľ ide o požiadavku proporcionality, t. j. či je zásah primeraný sledovanému cieľu (kedy zásahom sa rozumie zastavenie exekučného konania), sťažovateľ má za to, že zásah (zo strany súdu nie je primeraný sledovanému cieľu). V prvom rade je potrebné podľa názoru sťažovateľa uviesť, že nie je vôbec zrejmé aký sledovaný cieľ mal byť súdom sledovaný. Pokiaľ by ním mala byť domnelá ochrana spotrebiteľa, sťažovateľ má za to, že prípad nespadá do rámca ochrany spotrebiteľov. Navyše, je opätovne potrebné zdôrazniť to, že zásahom sa marí možnosť veriteľa (t. j. sťažovateľa) na uspokojenie jeho pohľadávky vzniknutej zo štandardného zmluvného a obchodno-právneho vzťahu. Ak by aj mal súd za to, že určité dojednania sú v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, súd musí, podľa názoru sťažovateľa postupovať tak, aby neznemožnil výkon sťažovateľovho práva. Inak povedané zastavením vykonávacieho (exekučného) konania nemôže byť sťažovateľ ako veriteľ ukrátený. Ak je postupom všeobecného súdu znemožnené vymoženie určitej sumy, ktorá pre sťažovateľa predstavuje pohľadávku, takýto postup je v rozpore s Protokolom 1 Dohovoru.

Podľa názoru sťažovateľa, tým, že súd zasiahol do vykonávacieho konania (v rámci rozhodovania o zmene osoby súdneho exekútora), tak, že exekučné konania bez ďalšieho zastavil, porušili právo sťažovateľa vlastníť majetok v zmysle Protokolu 1 Dohovoru.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezhom:

„1. Základné právo spoločnosti P., s.r.o. na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 12 CoE/122/10-45 zo dňa 19. 05. 2010.

2. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 12 CoE/122/10-45 zo dňa 19. 05. 2010 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva spoločnosti P., s.r.o. primerané finančné zadosťučinenie v peniazoch v sume 467,46 Eur (14082, 70 Sk), ktoré mu zaplatí krajský súd do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť spoločnosti P., s. r. o. trovy právneho zastúpenia v sume 73, 40 EUR s DPH (za dva úkony právnej služby každý za 36, 70 EUR s DPH) na účet jeho právneho zástupcu J. H. ... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka sťažnosťou podanou ústavnému súdu vyjadruje svoju nespokojnosť s uznesením krajského súdu č. k. 12 CoE/122/10-45 z 19. mája 2010, ktorým podľa nej malo byť zasiahnuté do jej vlastníckeho práva, keďže týmto rozhodnutím krajský súd potvrdil zastavenie už prebiehajúceho exekučného konania v prospech oprávnenej sťažovateľky, čím jej mal uprieť právo na vrátenie majetku od povinného, ktorý mu sťažovateľka poskytla.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či sú, alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Inými slovami, skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 127/07). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov prípadne postupom, ktorý im predchádzal.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

„... exekučný súd rozhodol o zastavení exekúcie pre neprípustnosť a ďalšími nadväzujúcimi výrokmi potom, ako do svojho rozhodnutia premietol všetky dôležité skutkové a procesné okolnosti, ktoré boli uvedené v odôvodnení rozhodnutia a na ktoré krajský súd poukazuje. Dôvody pre zastavenie exekúcie súd vo svojom rozhodnutí vysvetlil

vecne správne a v súlade so skutkovým a právnym stavom veci. Exekučný súd rozhodol o neprípustnosti exekúcie peňažnej pohľadávky, lebo jej splneniu bránili zákonné prekážky. Súd bol povinný na zákonné prekážky prihliadnuť tak, aby rozhodnutím neodňal účastníkom možnosť konať pred súdom a aby exekúcia bola zastavená v momente, kedy jej pokračovaniu bránia zákonné dôvody. Tieto dôvody existovali pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie a súd bol povinný už pri rozhodovaní o udelení poverenia exekútorovi posúdiť predloženú notársku zápisnicu z hľadiska jej formálnej a materiálnej vykonateľnosti.

V exekučnom konaní má súd postupovať z úradnej moci v prípadoch, v ktorých Exekučný poriadok dáva právomoc rozhodnúť, ako je to v prípade rozhodnutia o zastavení konania. Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nezakladá procesnú prekážku, pretože exekučný súd by nemohol konať o zastavení exekúcie a to by bolo v rozpore so zmyslom právnej úpravy.

Ako si jedna alebo obe zmluvné strany pomenujú a aký právny predpis dohodnú na svoj právny vzťah nemení nič na tom, že sú povinné rešpektovať úpravu, ktorou ich zaväzuje právny poriadok, platný v čase uzavretia zmluvy. Je nepochybné, že skutkový a právny základ exekučného titulu je zmluva o úvere, uzavretá medzi oprávneným a povinným dňa 7.12.2004 na formulárovom tlačive. Povinná sa v postavení dlžníka uvedenou zmluvou zaviazala vrátiť sumu 10.000,-Sk zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 8.000,-Sk, spolu 18.000,-Sk. Predmetom úveru, ktorý má povahu spotrebiteľského úveru, boli peňažné prostriedky patriace oprávnenému, ktoré poskytol povinnej. Obsah zmluvy druhá strana, v súčasnosti v postavení povinného, nemohla ovplyvniť. Povinná sa do postavenia spotrebiteľa dostala až po platnom uzavretí zmluvy. Nie je dôvod pochybovať o tom, že podmienky predkladal účastník zmluvy na strane veriteľa a spojil v nej prvky rozličných zmlúv, kde jedna zmluva o úvere mala dominujúcu povahu a ostatné zmluvy, dohoda o splnomocnení, prípadne iné od nej závisia.

Notárska zápisnica N 2830/2005, Nz27866/2005 z 19.6.2005 bola právnym dôvodom, pre ktorý exekučný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Notárska zápisnica je predpismi procesného práva uznaná za exekučný titul. Notárska zápisnica je procesno-právny inštitút, ktorý nadväzuje na ustanovenia občianskeho a obchodného práva o uznaní dlhu, resp. záväzku. Súhlas povinného s vykonateľnosťou notárskej zápisnice je jej

podstatnou náležitosťou, tento prejav vôle dlžníka (povinného) robí z notárskej zápisnice právny titul spôsobilý na exekúciu. Notárska zápisnica je notárska listina, pre ktorú zákon stanovuje formálne náležitosti a len ak tieto náležitosti obsahuje, je verejnou listinou. Nedostatok niektorej náležitosti má za následok, že listina označená ako notárska zápisnica, nie je verejnou listinou, u ktorej sa správnosť obsahu, ktorý je v nej uvedený, predpokladá v zmysle § 134 OSP.. Notárska zápisnica je verejná listina, ktorá je bez ďalšieho platná v celom rozsahu, ale v prípade ak nemá náležitosti, ktoré zákon vyžaduje nie je ani verejnou listinou ani spôsobilým exekučným titulom. Notárska zápisnica, ktorú oprávnený predložil ako exekučný titul, nie je listinou o právnom úkone o uznaní dlhu povinného, lebo pre neplatné splnomocnenie účastníka na strane povinnej osoby nie je verejnou listinou

Exekučný súd správne uzavrel, že Mgr. K. nebol splnomocnený na to, aby za povinného uznal dlh jednak z dôvodu neplatnosti splnomocnenia a jednak z dôvodu rozporu záujmov povinného a zástupcu.

Povinná osoba zmluvu, vrátane splnomocnenia podpísala dňa 6.12.2004. Splnomocnenie zmluvného úverového dlžníka je jednostranný právny úkon určený druhej zmluvnej strane, za ktorú v momente, keď zmluvu podpísala, konal mandatár, ktorý nie je totožný s osobou Mgr. T. K. Povinná sa v čase podpísania splnomocnenia a ani neskôr nedozvedela, či splnomocnenie označená osoba prijala. Vo vecných a časových súvislostiach vyplýva, že osoba zástupcu oprávnenej osoby, rozsah splnomocnenia a určenie činnosti, na základe ktorej mal vzniknúť určitý právny vzťah na ťarchu zastúpeného, boli známe, ale konanie osoby zástupcu, určené v splnomocnení, ktorý vykonával úkony v prospech navrhovateľa, bol od momentu prijatia splnomocnenia v rozpore so záujmami zastúpeného. Za povinnú konal advokát, ktorý o povinnej osobe mohol mať v čase prijatia splnomocnenia len takú vedomosť, že je v omeškaní s peňažným záväzkom a že si uvedeného advokáta nevybrala. Takýto stav nasvedčuje, že prijatím splnomocnenia sa Mgr. K. zaviazal konať podľa pokynov a v prospech navrhovateľa, ktorý z predložených listín nevyplýva priamo, ale existencia právneho vzťahu medzi splnomocnencom dlžníka a navrhovateľom sa dá nepochybné vyvodiť zo splnomocnenia, ktoré dal oprávnený Mgr. K. pre spisanie notárskej zápisnice.

Podľa § 22 ods.2 Občianskeho zákonníka, zastupovať iného nemôže ten, ktorého záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

Pre občianskoprávne vzťahy je typický princíp zmluvnej voľnosti. Zákon zostáva pri formulácii všeobecnej povinnosti, vyjadrenej v § 43 OZ, podľa ktorého sú účastníci povinní dbať, aby pri úprave zmluvných povinností bolo odstránené všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov. Na uvedené nadväzuje § 2 ods. 3 OZ, ktorý rozoberá dôsledky vyplývajúce zo zásady zmluvnej autonómie a podľa ktorého účastníci občianskoprávnych vzťahov si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchyľne od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť.

Exekučný súd exekúciu zastavil z dôvodu, že notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom. Pokiaľ oprávnený v odvolaní namieta nemožnosť získať po rozhodnutí exekučného súdu o zastavení exekúcie iný exekučný titul, napr. vykonateľné rozhodnutie súdu, možnosť vzniku takýchto dôsledkov spôsobil sám, nerešpektovaním § 2 ods. 3 OZ.

Základný právny princíp spravodlivosti od súdu požaduje, aby právna ochrana nebola poskytovaná tomu, kto právo porušuje na úkor toho, ktorého právo bolo porušené. Splnomocnenie, ktoré povinná udelila pri podpise zmluvy, ktoré prijal advokát, konajúci za oprávneného za účelom uznania dlhu povinnej voči oprávnenému, je pre obchádzanie zákona neplatným právnym úkonom a uznanie dlhu na základe takto udeleného splnomocnenia je absolútne neplatným právnym úkonom.

Podľa § 44 ods.7 Exekučného poriadku oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Podľa ods.8 súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Vzhľadom na rozhodnutie o neprípustnosti exekúcie a jej zastavení nebol dôvod zaoberať sa návrhom oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Úprava v § 203 predkladá pre súd záväzný spôsob vyrovnania vzťahu medzi oprávneným a súdnym exekútorom. Podľa toho, ktorý dôvod v § 57 Exekučného poriadku

uvedie exekučný súd v rozhodnutí o zastavení exekúcie, právna úprava § 203 rozlišuje prípady, keď trovy exekúcie znáša oprávnený alebo súdny exekútor. Ak z rozhodnutia o zastavení vyplýva, že exekúcie bola zastavená zavinením oprávneného, je na úvahe súdu, či oprávneného zaviazne k náhrade trov exekútora, ktoré neboli vymožené z exekúcie, alebo vysloví, že exekútor nemá právo na zaplatenie trov exekúcie.“

Z citovanej časti rozhodnutia odvolacieho krajského súdu vyplýva stotožnenie sa krajského súdu s rozhodnutím prvostupňového exekučného súdu, ktorý svoje rozhodnutie o zastavení exekučného konania založil podľa § 57 ods. 1 písm. g) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase rozhodovania exekučného súdu (ďalej len „Exekučný poriadok v rozhodnom znení“) na neexistencii spôsobilého exekučného titulu z dôvodu zistenia, že tento odporuje zákonu. Podľa zistenia exekučného súdu totiž exekučný titul, ktorým bola v tomto prípade notárska zápisnica, nebol spôsobilým exekučným titulom v zmysle požiadavky § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku v rozhodnom znení, a to z viacerých dôvodov.

Podľa exekučného súdu notárska zápisnica predložená sťažovateľkou ako exekučný titul bola síce spísaná v mene povinnej splnomocnenom na podklade splnomocnenia udeleného mu povinnou, avšak toto splnomocnenie nespĺňalo základnú požiadavku podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka (podľa ktorého splnomocnencom nemôže byť ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami splnomocniteľa, pričom v danom prípade splnomocnenec nielenže uznal záväzok povinnej, ale bez splnomocnenia, resp. nad jeho rámec určil povinnej aj lehotu na jeho splnenie, čím konal bez splnomocnenia a v rozpore so záujmami povinnej), a keďže zmluva o úvere bola medzi sťažovateľkou a povinnou uzavretá podľa Obchodného zákonníka, splnomocnenie udelené povinnou nespĺňalo ani požiadavku podľa § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka (podľa ktorej môže byť uznaný iba v čase uznania existujúci určitý, čo sa týka výšky, záväzok, pričom v čase udelenia splnomocnenia povinnej, ktoré bolo súčasťou už samotnej zmluvy o úvere, nebolo a ani nemohlo byť zrejmé, či v budúcnosti povinnej z tohto úveru vznikne dlh a v akej výške).

Obrana sťažovateľky proti rozhodnutiu exekučného súdu obsiahnutá v jej odvolaní proti tomuto rozhodnutiu bola založená predovšetkým na tvrdení, že preskúmaním exekučného titulu z hmotno-právneho hľadiska konal exekučný súd nad rámec oprávnení daných mu Exekučným poriadkom, a tiež na tvrdení, že exekučný súd preskúmaval exekučný titul potom, ako ho už raz právoplatne preskúmal, pričom ho odobril tým, že exekútorovi už raz udelil poverenie na vykonanie exekúcie na základe tohto exekučného titulu.

Krajský súd v rozsahu svojej prieskumnej právomoci odvolacieho súdu preskúmal v rozsahu sťažovateľkou uplatnených odvolacích dôvodov rozhodnutie exekučného súdu, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil, a tiež konštatoval, že exekučný súd má právo preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom, nielen v štádiu konania pred udelením poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie, ale kedykoľvek v priebehu exekučného konania, a to na návrh účastníka konania, ako aj bez tohto návrhu.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno tak závery exekučného súdu ako ani závery krajského súdu považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ktorý by mohol mať za následok porušenie základných práv sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania.

Sťažovateľka svoju argumentáciu (tak pred krajským súdom, ako aj pred ústavným súdom), že exekučný titul, resp. jeho súlad so zákonom môže byť preskúmaný iba pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a nie aj v priebehu celého exekučného konania, odvádza zrejme z doslovného znenia ustanovenia § 41 ods. 2 Exekučného poriadku v rozhodnom znení, podľa ktorého „Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.“ Keďže Exekučný

poriadok v rozhodnom znení na inom mieste než v citovanom § 41 ods. 2 vyslovene neupravoval povinnosť alebo právo exekučného súdu preskúmavať súlad exekučného titulu so zákonom, sťažovateľka zrejme dospela k presvedčeniu, že exekučný súd po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie nemá už viac právo ani povinnosť skúmať zákonnosť exekučného titulu, na základe ktorého bolo toto poverenie vydané.

Ústavný súd aj v tomto prípade konštatuje, že právny predpis, resp. jeho jednotlivé ustanovenia je potrebné vykladať v súlade s celkovým účelom právneho predpisu, a teda v ich vzájomných súvislostiach, a nie izolovane. Záver krajského súdu o oprávnení exekučného súdu preskúmavať súlad exekučného titulu so zákonom v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania a nielen pred vydaním poverenia plne korešponduje so zámerom zákonodarcu vyjadreným aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku a nielen v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku v rozhodnom znení. Z ustanovenia § 57 ods. 1 Exekučného poriadku v rozhodnom znení napr. vyplýva viacerô dôvodov, kvôli ktorým exekučný súd už začaté exekučné konanie zastaví, pričom viaceré z týchto dôvodov závisia práve od preskúmania exekučného titulu. Už začaté exekučné konanie tak exekučný súd obligatórne zastaví napr. v prípade, ak zistí, že exekučné konanie sa začalo bez toho, aby sa exekučný titul stal vykonateľným [§ 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku v rozhodnom znení], alebo v prípade, ak v už začatom exekučnom konaní zistí, že rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným [§ 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku v rozhodnom znení], alebo ak v prebiehajúcim exekučnom konaní zistí, že právo priznané exekučným titulom dodatočne zaniklo [§ 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku v rozhodnom znení], alebo ak už začatú exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať [§ 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku v rozhodnom znení], pričom tento zákonodarcom explicitne nepomenovaný „iný dôvod“ sa môže týkať aj zistení týkajúcich sa exekučného titulu (napr. ak si účastníci konania nesplnili povinnosť podľa § 37 ods. 3 Exekučného poriadku v rozhodnom znení a neoznámili, že práva a povinnosti priznané im exekučným titulom prešli alebo boli prevedené na iné osoby a pod.).

Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť, pričom exekučný súd tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu (§ 58 ods. 1 Exekučného poriadku v rozhodnom znení).

Vzhľadom na skutočnosť, že Exekučný poriadok v rozhodnom znení pojednával o skúmaní súladu exekučného titulu so zákonom ako takým (t. j. či už so zákonom hmotnoprávneho charakteru alebo so zákonom procesnoprávneho charakteru), podľa názoru ústavného súdu tak exekučný súd môže exekučný titul preskúmať aj z hľadiska príslušných hmotnoprávných zákonných ustanovení a nielen z procesného hľadiska, tak ako to namieta sťažovateľka.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že rozhodnutím krajského súdu, nemohlo žiadnym spôsobom dôjsť k porušeniu práva sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože krajský súd postupoval plne v súlade s príslušnými ustanoveniami Exekučného poriadku v rozhodnom znení.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označila sťažovateľka, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ak sťažovateľka tvrdí, že rozhodnutím krajského súdu jej bol definitívne znemožnený prístup k jej majetku, ktorý preukázateľne na základe zmluvy o úvere poskytla povinnej, ústavný súd na rámec uvádza, že sťažovateľka má k dispozícii aj iné právne prostriedky (napr. žalobu o plnenie), ktorými sa môže aj legálnou cestou domôcť svojho majetku, a tým aj ochrany svojho vlastníckeho práva.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľky už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2010